Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Rok 9. Warszawa, 25 kwietnia 1931 roku. № 17

PRZEMYSŁ PIWOWARSKI

ORGAN CENTRALNEGO ZWIĄZKU PRZEMYSŁU PIWOWARSKIEGO I SŁODOWNICZEGO W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

REDAKCJA I ADMINISTRACJA — Warszawa, Wiejska 17. — Telefon 605-96. Otwarta od 1 do 3 po poł.

Memorjał C. Z. P. P. i S.

złożony w Min. Skarbu w sprawie opłat akcyzowych i handlu piwem.

Zaniepokojeni pogłoskami, obiegającemi prasę, o zamierzonem podwyższeniu opłat akcyzowych, pozwalamy sobie niniejszem scharakteryzować obecne położenie rynku piwnego, jak również przytoczyć szereg uwag o wynikach przeprowadzonej podwyżki opłat akcyzowych w innych krajach.

Rynek piwny w Polsce jest nadzwyczaj niestały, a więc niezwykle wrażliwy na wszelkie czynniki dla spożycia niepomyślne. Piwo w Polsce jest napojem spożywanym przygodnie i nie jest niczem związane z obyczajami ludności, jak to ma miejsce w krajach położonych na zachód. Dlatego też na takie czynniki, jak niepomyślne warunki atmosferyczne, kryzys ekonomiczny, podwyżka cen surowców lub podatku od spożycia, rynek polski bardzo silnie i długo reaguje spadkiem spożycia. Na wrażliwość rynku wskazuje również ilość spożywanego piwa, która w roku 1930 wynosiła 7,85 litra na 1 mieszkańca rocznie. Jasnem jest, że rynek belgijski, gdzie spożycie wynosi 200 litrów, niemiecki — 93 litry, czeski — 60 litrów, francuski — 35 litrów, są znacznie mniej wrażliwe na niepomyślne czynniki ekonomiczne, aniżeli nasz rynek, wyjątkowo niepojemny.

Ostatnio, bo w roku 1930 w maju — rząd niemiecki, opierając się na tem, że piwo w Niemczech jest napojem głęboko zakorzenionym w obyczajach ludności i że obywatel niemiecki raczej wyrzeknie się czego innego, a nie piwa, podwyższył opłaty akcyzowe o 45 do 50% i opłaty na rzecz kas komunalnych. Wynik jednak okazał się niepomyślny, zamiast 50-cio procentowego wzrostu dochodów z opodatkowania piwa, osiągnięto w okresie od lipca do stycznia 1931 zaledwie 16%, jak tego dowodzą obliczenia ogłoszone w „Tageszeitung für Brauerei". (Tabele, podane w P. P. Nr. 13, str. 87).

Dodać należy, że sprzedaż piwa w styczniu r. b. spadła o 27,1%.

Jak z powyższego zestawienia wynika podwyżka podatku od spożycia piwa w dobie ogólnego kryzysu zbyt silnie oddziaływa na spadek spożycia piwa nawet w krajach takich, jak Niemcy, gdzie piwo jest niezaprzeczenie artykułem pierwszej potrzeby.

Nie ulega dla nas najmniejszej wątpliwości, że podwyżka akcyzy od piwa w Polsce, jako napoju przygodnego, wywołałyby ogromny spadek spożycia i przyniosłaby szkody i straty niewspółmierne do nadwyżki wpływów akcyzowych, jaką przewidywaćby można teoretycznie. Pozwalamy sobie jednak twierdzić, że w praktyce podwyższenie opłat akcyzowych w najlepszym wypadku pozornie tylko przynieść może skarbowi państwa znikomy wzrost dochodów, gdyż w rzeczywistości spadek spożycia spowoduje jednocześnie zmniejszenie wpływów z podatku obrotowego, dochodowego i innych, czerpanych nietylko z browarów, ale i z dziesiątków tysięcy miejsc sprzedaży i wyszynku piwa.

Trudno tu pominąć straty, jakie z tego powodu poniesie rolnictwo, koleje i handel, a przekonani jesteśmy, że sumy te będą wielokrotnie wyższe od efektu fiskalnego, jaki w najlepszym wypadku może pozornie przynieść nadwyżka akcyzy.

Polski rynek piwny od lipca 1930 roku stale się pogarsza, a sprzedaż piwa maleje w porównaniu do roku poprzedniego (spadek nie sezonowy).

	1929	1930	Spadek
Lipiec	321.703	280.887	12,3%
Sierpień	364.440	248.821	31.7%
Wrzesień	277.214	224.183	19.1%
Październik	222.778	192.807	13.4%
Listopad	201.258	164.582	18.2%
Grudzień	166.258	137.807	17.1%
	1930	1931	
Styczeń	162.769	132.427	18.0%
Luty	144.292	110.879	23.1%
Razem	1.860.712	1.492.393	19.8%

Spadek spożycia, spowodowany przez kryzys ogólny w ostatnim 8-mio miesięcznym okresie, wynosi zatem 19,8% i w poszczególnych miesiącach nie wykazuje najmniejszej tendencji do poprawy. Jeżeli w tym to właśnie okresie przybędzie jeszcze jeden czynnik niepomyślny, jakim jest podwyżka akcyzy, musimy się liczyć z dalszym spadkiem, a w najlepszym wypadku wynosić on musi w roku 1931/32 conajmniej 30%. Notabene, o ile podwyżka opłat akcyzowych byłaby umiarkowana.

Dla przykładu przyjmujemy, że stawka akcyzowa została podwyższona o 50%, wówczas skarb przy obecnej produkcji spodziewałby się osiągnąć 21 milj. z tytułu akcyzy plus 6,3 milj. dodatku komunalnego t. j. razem 27,3 milj. zamiast 18,2 milj. osiągniętych w roku poprzednim.

Przy trzydziestoprocentowym spadku sprzedaż w porównaniu do poprzedniego roku wynosić będzie 2,432,000 hl. — 729.600 hl. = 1.702.400 hl., co według podwyższonej stawki przyniesie dochodu 16,9 milj., a wraz z dodatkiem komunalnym 21.9 milj.

Osiągnięta nadwyżka wyniesie zatem 3,7 milj.

Wobec panującego kryzysu nie możemy nie liczyć się zupełnie ze spadkiem spożycia i w razie gdyby usunąć czynnik podwyżki akcyzy, przypusz-

czać należy, że spadek w roku kalendarzowym 1931 wyniesie 10%, to jest sprzedaż spadnie do 2,432,000 — 243.000 = 2.189.000 hl. W tym wypadku skarb państwa, podnosząc akcyzę o 50%, by osiągnąć wpływy 21,9 milj., traci na spadku spowodowanym podwyżką (2.189.000 — 1.702.400) 486.600 hl., które stanowią:

a) wartość fiskalną z tytułu akcyzy i dodatku komunalnego według dzisiejszego opodatkowania 4,9 milj.
b) wartość fiskalną z tytułu podatku obrotowego 1,4 milj., licząc podatek obrotowy w browarach w handlu hurtowym i handlu detalicznym przy minimalnie ujętej cenie 60 zł. za hl.
c) wartość fiskalną z tytułu podatku dochodowego, od uposażeń (gdyż spadek taki nie może nie oddziałać na stan zatrudnienia w browarach) i innych, conajmniej na 1 miljon.

By zatem osiągnąć 3,7 milj. nadwyżki z tytułu akcyzy od piwa skarb państwa traci przez podwyżkę stawek akcyzowych:

a)	bezpośrednio	4,9 milj. zł.
b)	pośrednio	2,4 milj. zł.
	Razem	7,3 milj. zł.

Jeżeli nawet podwyżka akcyzy pogłębi spadek tylko o 10%, czyli, że łącznie z kryzysem spowoduje spadek 20%, to i tak suma strat pośrednich i bezpośrednich zrównoważy przewidywaną nadwyżkę.

O wiele gorsze wyniki dałoby oczywiście dalsze przeciąganie struny podatkowej i podwyższenie akcyzy ponad 50% dzisiejszej normy.

Poza efektem fiskalnym, trzydziestoprocentowy spadek spożycia piwa, wywołany kryzysem i podwyżką akcyzy, odbije się również fatalnie na dochodach rolnictwa, kolei, przemysłów współpracujących z piwowarstwem, hutach szklanych, bezrobociu, fabrykach beczek i t. d.

Zapotrzebowanie surowców podstawowych zmaleje o 180.000 q. jęczmienia i 2,250 q. chmielu, przedstawiających wartość przeszło 6 miljonów złotych.

Straty rolnictwa, wywołane koniecznością zużycia tej ilości jęczmienia w innym kierunku i różnicą cen, spowodowaną zmniejszeniem popytu, lekko licząc, wyniosą conajmniej 1,5 milj. zł.

Dochody kolei za zmniejszony przewóz piwa, jęczmienia, chmielu i węgla, obliczamy na 5 milj. zł.

W wyniku życie gospodarcze uszczupli swoje dochody

a)	rolnictwo	1,5 milj. zł.
b)	koleje	5,0 „ „
c)	inne przemysły	1,0 „ „
	razem	7,5 milj. zł.

Reasumując powyższe, przewidujemy z całą pewnością:

1) podwyżka akcyzy spowoduje nieodwołalnie dalszy spadek spożycia piwa, który wyniesie, według naszych obliczeń, conajmniej 30%,
2) Skarb Państwa, przy podwyżce opłat akcyzowych o 50% zyska z tytułu akcyzy od piwa 3,7 milj. zł.

---

58) Inż. MARJAN KIWERSKI.

Dzieje piwowarstwa.

Dalsza zabawa polegała na tem, że kilku mocnych mieszczan, nakrywając plecy grubą deską jakby tarczą ochronną, zbliżało się zaczepiając „dzikiego człowieka". Rozpoczynała się szalona gonitwa, podczas której „dziki człowiek" obowiązany był uderzać uciekających w nakryte deską plecy. Po ukończonym biegu starszy zgromadzenia piwowarów przyjmował uroczyście kandydata do cechu piwowarskiego, składano mu powinszowania, a potem urządzano bardzo obfite libacje piwne.

Przyzwyczajenie ludności państwa belgijskiego do piwa, jako swego odwiecznego napoju narodowego, najlepiej uwypukla się w cyfrach spożycia tego trunku w obliczeniu na głowę ludności.

Cyfry te zmieniają się z biegiem czasu zawsze jednak stwiają Belgję na pierwszem miejscu wśród narodów Europy.

W roku	1883	belgijczyk	wypijał	166	ltr.	rocznie
„ „	1885/1889	„	„	168	„	„
„ „	1890/1894	„	„	180	„	„
„ „	1895/1899	„	„	202	„	„
„ „	1900/1904	„	„	217	„	„
„ „	1905/1909	„	„	218	„	„
„ „	1910/1911	„	„	220	„	„

Ogólny powojenny spadek spożycia piwa nie omija naturalnie i ogromnie zniszczonej przez wojnę Belgji. Spożycie piwa w tym kraju wynosi w latach 1919/1922 już tylko 160 ltr. na głowę ludności.

Ilość browarów belgijskich wyraża się cyfrowo następująco:

w roku	1884	— 1250
„ „	1888	— 2759
„ „	1892	— 2840
„ „	1895	— 2914

3) Skarb Państwa straci pośrednio i bezpośrednio 7,3 milj. zł., czysta więc strata dla skarbu wynosić będzie 3,6 milj. zł.
4) rolnictwo, koleje i inne przemysły stracą conajmniej 7,5 milj. zł., co spowoduje dalsze straty skarbu.

Straty zatem skarbu, rolnictwa, kolei i innych przemysłów przewyższą o 11 miljonów pozorną zwyżkę dochodów z tytułu akcyzy.

Jeżeli spotkałby nas zarzut, że przewidując 30%-owy spadek popełniamy omyłkę, (jeżeli zaś ją popełniamy to w procencie bardzo nieznacznym) i wynik naszych obliczeń zredukujemy tylko do połowy, jest to dostateczne, by wykazać, że podwyżka akcyzy w momencie spadku spożycia przyniesie nieodwołalnie straty skarbowi państwa, mimo pozornego wzrostu dochodów z akcyzy, a nieobliczalny w skutkach zastój i kryzys w browarnictwie.

Wobec tego usilnie prosimy J. W. Pana Ministra, by raczył zarządzić powtórną analizę projektu podwyższenia opłat akcyzowych od piwa, o ile takie zamierzenia są w chwili obecnej aktualne.

Ze swej strony na każde żądanie i z całą gotowością służyć będziemy wszelkiemi informacjami i wyjaśnieniami, gdyby zachodziła tego potrzeba.

Za jedynie skuteczną w chwili obecnej drogę do podwyższenia wpływów akcyzowych od piwa uważamy dążenie do powiększenia spożycia i pogłębienia rynku, przez wyłączenie handlu piwem z pod rygorów, utrudnień i formalności dotyczących handlu wyrobami Państwowego Monopolu Spirytusowego.

Wprawdzie w myśl okólników Ministerstwa Skarbu handel piwem, zawierającem do 4½% alkoholu, nie jest handlem koncesjonowanym, ilość miejsc handlu i wyszynku nie jest ograniczona i zezwolenie na handel takiem piwem otrzymuje się *drogą meldunkową*, jednakże w praktyce rzecz ma się inaczej. Przy uzyskiwaniu patentu akcyzowego na handel piwem niskoprocentowem, zamiast meldunku, należy składać podanie (w niektórych urzędach skarbowych co roku trzeba podanie ponawiać), świadectwo niekaralności (nieraz należy się po nie zwracać do urzędów bardzo odległych od miejsca zamieszkania), zaświadczenie władz sanitarnych z oględzin lokalu (na oględziny komisji lekarskiej wyczekiwać trzeba miesiącami) i t. d. Wszystkie te formalności uniemożliwiają handel piwem po wsiach i w małych miasteczkach, gdzie nasi odbiorcy należą do elementu kupieckiego mniej ruchliwego i przeraża ich ogrom formalności, związanych z uzyskaniem zezwolenia na handel piwem niskoprocentowem.

W niektórych okolicach władze skarbowe odmawiały nawet wydawania zezwoleń na hurtowy handel piwem osobom „nieuprzywilejowanym" mimo, że rozporządzenie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o osobach uprzywilejowanych wyraźnie mówi tylko „o handlu wyrobami monopolów państwowych", do których piwo nie należy.

Wszystkie te utrudnienia, z których kilka zaledwie tu przytaczamy, są spowodowane przez to, że handel piwem jest normowany przepisami ustawy o monopolu spirytusowym, które zaliczają piwo do napojów alkoholowych i traktują piwo narówni z wódką.

---

w roku	1900	—	3223
„ „	1905	—	3362
„ „	1906	—	3375
„ „	1907	—	3387
„ „	1908	—	3379
„ „	1909	—	3379
„ „	1910	—	3349
„ „	1911	—	3336
„ „	1912	—	3309
„ „	1914	—	3214
„ „	1926	—	1862
„ „	1927	—	1614
„ „	1928	—	1566

Po wojnie światowej 1914/1918 sytuacja zmienia się powszechnie. Debatuje nad tem świat piwowarski, szukając środków zaradczych. W roku 1926 Prof. Albert Mertens wygłosił na kongresie jeneralnej federacji piwowarów belgijskich w Bruges odczyt o ekonomicznym i technicznym rozwoju przemysłu piwowarskiego w Belgji (streszczony w „Przemyśle Piwowarskim" roku 1926).

Profesor Mertens stwierdza, że przewidywania jego z czasów przedwojennych o konieczności koncentracji w przemyśle piwowarskim zostały potwierdzone przez rozwój wypadków. Uwagi swoje z 1913 roku Profesor Mertens zakończył w ten sposób:

„Małe browary znikają lub tracą na znaczeniu, wówczas gdy duże rozwijają się coraz bardziej i ilość ich się zwiększa. Jest to wskaźnikiem nowej orjentacji w naszym przemyśle. Upodobania spożywców stają się bardziej wybredne w miarę podnoszenia się dobrobytu mas. Ludność przyzwyczaja się do piwa w dobrym gatunku i zgadza się za nie płacić odpowiednią cenę. Ciężary, stale zwiększające się, które przygniatają piwowarstwo, zmuszają nawet do drobnych oszczędności jakie są możliwe tylko przy wielkiej przemysłowej produkcji. Zdaje mi się, iż posuwamy się w kierunku produkcji przemysłowej, której obecną formą jest fermentacja dolna".

By ułatwić handel piwem, podnieść spożycie piwa, a temsamem podnieść dochody akcyzowe należałoby, naszem zdaniem, wyłączyć piwo z pod przepisów ustawy o monopolu spirytusowym i ująć w oddzielne przepisy, któreby w treści odpowiadały specyficznym wymaganiom handlu piwem i rozróżniały piwa, zawierające do 4½% alkoholu i piwa mocne.

Wyłączenie piwa z ustawy o monopolu spirytusowym, z punktu widzenia prawa, nie napotyka żadnych trudności, gdyż piwo, ani ze spirytusem się nie wyrabia, ani też nie jest produktem monopolowym, a pozatem ustawa antialkoholowa daje wyraźny podział napojów, zawierających alkohol, na grupę zawierających mniej niż 4½% alkoholu i grupę ponad 4½%.

Prosimy zatem J. W. Pana Ministra, by raczył spowodować wyłączenie piwa z kategorji napojów alkoholowych, których handel jest normowany ustawą o monopolu spirytusowym i ujęcie handlu piwem w oddzielne przepisy, wypływające z ustawy o opodatkowaniu piwa.

Centralny Związek Przemysłu Piwowarskiego i Słodowniczego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Pogłoski o podwyższeniu opłat akcyzowych. Na skutek obiegających prasę pogłosek o zamierzonem jakoby podwyższeniu opłat akcyzowych od piwa, C. Z. P. P. i S. zwrócił się do Ministerstwa Skarbu z memorjałem wskazującym na niepożądane dla Skarbu skutki, jakie musiałaby nieodwołalnie spowodować podwyżka opłat akcyzowych. Nie ulega wątpliwości, że w chwili stałego od 9 miesięcy spadku spożycia, wzmożone obciążenie podatkowe przyczynićby się musiało do pogłębienia kryzysu, a temsamem do uszczuplenia dochodów akcyzowych, mimo wyższej stopy podatkowej.

Jako najskuteczniejszą drogę, wiodącą do podniesienia dochodów skarbu od produkcji i handlu piwem, memorjał wskazuje wyłączenie handlu piwem z pod przepisów i utrudnień ustawy o monopolu spirytusowym i opracowanie odrębnych przepisów dla handlu piwem, logicznie powiązanych z ustawą o opodatkowaniu piwa.

Ustawa antialkoholowa. Podczas debat nad nową ustawą antialkoholową do tekstu wniesiono następującą poprawkę, oznaczoną „art. 7": „Napoje alkoholowe, zawierające mniej niż 4½% alkoholu wolno wydawać do obrotu handlowego z miejsc produkcji tylko w naczyniach zamkniętych, zaopatrzonych w etykiety z oznaczeniem ilości i mocy napoju oraz firmy i jej siedziby".

Chociaż brzmienie tej poprawki jest wyraź-

Produkcja piwa górnej fermentacji („Lambic", „Mars", „Faro" i in.) jeszcze dotychchczas w Belgji odgrywa dużą rolę. Są to piwa przygotowane metodą wyciągową, albo infuzyjną, stosowaną w Anglji, piwa bardzo kwaśne, bardzo gorzkie, o charakterystycznym zapachu dobrego wina. Jako surowiec do ich wyrobu używany słód jęczmienny, przeważnie suszony na powietrzu, gnieciony wraz z kiełkami, dodatek 40 — 50% stanowi w większej ilości pszenica niesłodowana z małą domieszką żyta, owsa, czasem gryki.

W miarę postępu wiedzy piwowarskiej i coraz większego rozpowszechniania się piw bawarskich i czeskich, produkcja piwa górnej fermentacji zmniejsza się w państwie belgijskiem z roku na rok, ustępując miejsca piwom fermentacji dolnej. Profesor Mertens konstatuje ciekawą zależność pomiędzy stanem dobrobytu ludności, a stanem produkcji piw górnej fermentacji. W roku 1923 w Niemczech wyprodukowano 67 miljonów 362 tysiące hl. piwa. W liczbie tej było przeszło 4 miljony 500 tysięcy piw fermentacji górnej, czyli około 7%. Bezpośrednio po wojnie stosunek ten podniósł się do 37%, ale następnie w miarę powrotu warunków normanych zmniejszył się do 5%, to znaczy, że Niemcy dzisiaj produkują mniej piw górnej fermentacji, niż przed wojną. Podobne zjawisko daje się zauważyć w Belgji. Jest ono nieodłączne od postępującej koncentracji.

W roku 1912 liczono w Belgji 3309 browarów, które przerabiały 2 miljony 050 tysięcy centnarów metrycznych jęczmienia. W roku 1925 było browarów 1898, a przerobiono 1 miljon 720 tysięcy centnarów. Przeciętna wypadająca na browar podniosła się w tym czasie z 62 tysięcy na 90 tysięcy kg. W tym okresie czasu można skonstatować zmniejszenie się ogólne produkcji o 16%, zmniejszenie ogólnej ilości browarów o 43% i spadek spożycia o 20%.

W roku 1925 zamknięto w Belgji 141 browarów. W latach 1924 — 1926 ogółem 236 browarów.

(C. d. n.).

ne, jednakże C. Z. P. P. i S. jeszcze przed ostatecznem uchwaleniem ustawy zwrócił się do Ministerstwa Skarbu, wyrażając obawę, że art. 7 mógłby być źle interpretowany przez władze wykonawcze w tem znaczeniu, że mógłby krępować składy hurtowe obciągające piwo lub też zbyt wąsko interpretować znaczenie określenia „naczynia zamknięte".

Na podanie nasze otrzymaliśmy w dniu 5 marca następującą odpowiedź p. Dyrektora Depatramentu:

„Ministerstwo Skarbu Nr. D. IV. 701/2/31 Warszawa dn. 5.3.31 r. Na memorjał z dnia 19 lutego r. b. w sprawie art. 7 nowej ustawy antialkoholowej w brzmieniu ustalonem przez Komisję Sejmową, Ministerstwo Skarbu komunikuje, że przy dalszej dyskusji w Izbach Ustawodawczych nad wymienionym projektem będzie miało na uwadze stanowisko zajęte przez Związek w złożonym memorjale.

W szczególności Ministerstwo Skarbu będzie, w razie utrzymania art. 7, dążyło do wymienienia również miejsc rozlewu. Usunięcie wątpliwości co do pojęcia naczyń zamkniętych nastąpiłoby drogą ewent. okólnika wyjaśniającego, lub wyszczególnienia w rozporządzeniu wykonawczem".

Dyrektor Departamentu
(—) Juljan Kulski

Instytut Badania Konjunktur i Cen. Instytut Badania Gospodarczych Konjunktur i Cen — rozesłał do większych browarów żądanie, umotywowane uprawnieniami wypływającemi z Rozporządzenia Pana Prezydenta z dnia 15 lutego 1928 r. o ustanowieniu Instytutu Badania Gospodarczych Konjunktur i Cen (Dz. Ust. z roku 1927 — Nr. 17 poz. 144), by co miesiąc nadsyłały dane o rzeczywistych hurtowych cenach różnych gatunków piwa, jak również dane wsteczne od roku 1928. Na konferencji w Ministerstwie Przemysłu i Handlu z kierownikami Instytutu uzasadnialiśmy techniczną niemożliwość podawania cen hurtowych rzeczywistych, bardzo zróżniczkowanych, jak również zbędność miesięcznych informacji, ze względu na stabilizowane poniekąd ceny rynkowe.

W wyniku konferencji przedstawiciel Instytutu zakomunikował nam co następuje:

1) Instytut nie może odstąpić od wykonania swoich zadań, gdy chodzi o piwowarstwo, chociażby konjunktury rynku piwnego nie ulegały nawet żadnym wahaniom.

2) Instytut podkreśla, że wszelkie informacje są traktowane ściśle poufnie.

3) że wobec trudności, jakie mają browary w ustaleniu rzeczywistych cen hurtowych piwa, dane winny ujmować przeciętne ceny hurtowe, jakie browar osiąga za różne gatunki piwa, sprzedane do składów hurtowych (a nie ceny jakie pobierają składy hurtowe od swoich odbiorców). Ceny mogą być obliczone loco skład hurtowy.

4) Instytut zaznacza, że materjały powyższe służyć będą do ujęcia wahań cen przez porównanie miesięcznych raportów i dlatego koniecznem jest, by browary, obliczając swoje przeciętne ceny hurtowe, posługiwały się stale jednemi i temi samemi czynnikami.

Niezależnie od odbytej konferencji skierowaliśmy do Instytutu odpowiedni memorjał, w którym, wskazując na bezużyteczność tej akcji, wobec braku wahań cennikowych, prosimy o zaniechanie dalszej akcji.

Odpowiedzi jeszcze nie otrzymaliśmy.

Spożycie piwa. W lutym sprzedano piwa 110.869 hl. t. j. 33.423 hl. mniej aniżeli w lutym roku ubiegłego. Spadek wynosi zatem 23,2%. Z tytułu akcyzy wpłynęło w m. marcu za m. luty 612.000 to jest o 169.000 zł. mniej aniżeli w marcu roku ubiegłego.

Sprzedano piwa.

Miesiące	1930	1931	Różnica	%
Styczeń . .	162.769	132.427	— 30.342	18.0
Luty . . .	144.292	110.869	— 33.423	23.2
Razem	307.061	243.296	— 63.765	20.7

Sprzedaz w styczniu 1930 z korekturą podług ostatecznych obliczeń statystycznych.

Wpływy akcyzowe (bez Górnego Śląska).

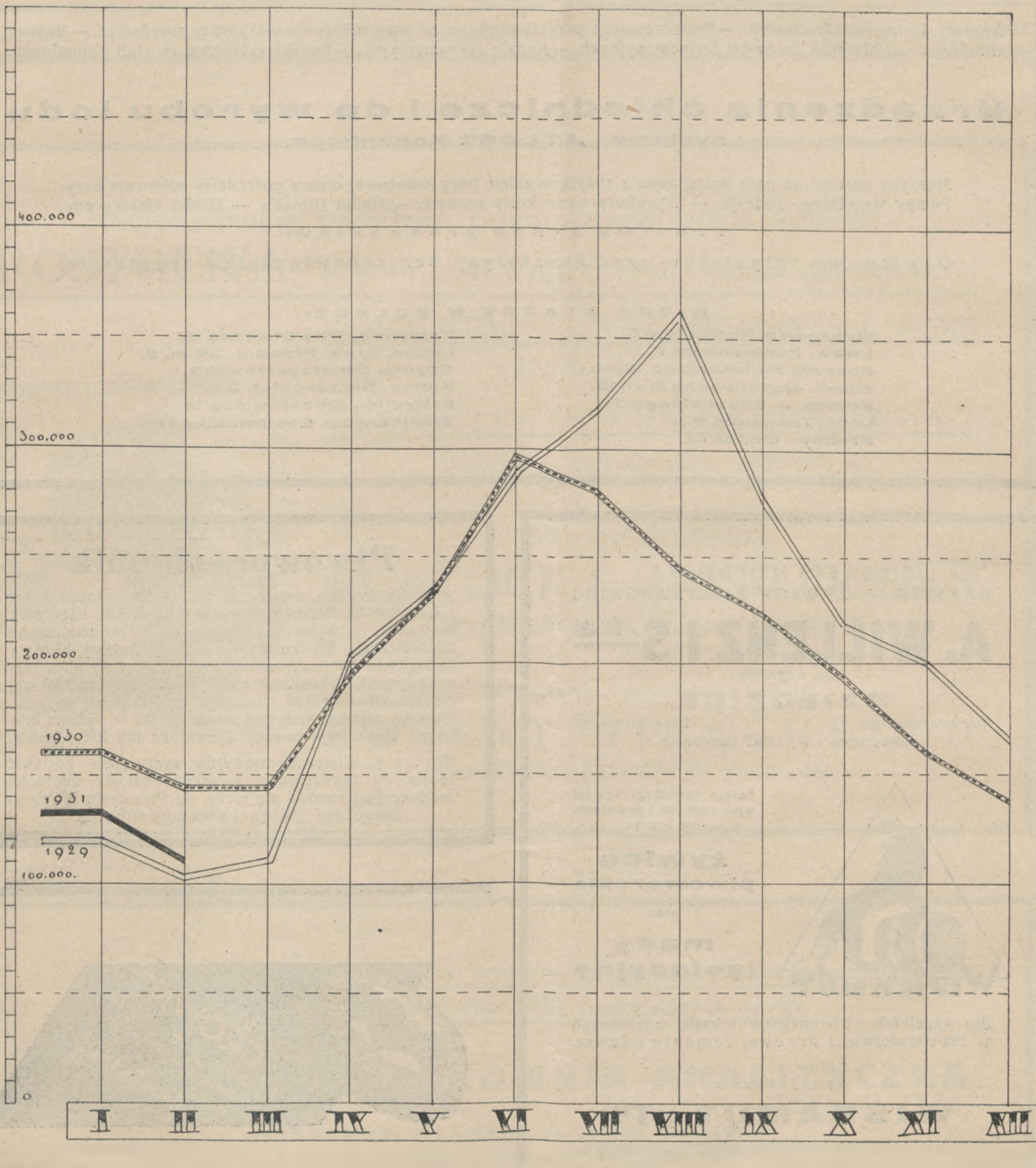
Miesiące	1930	1931	Różnica
Styczeń. . . .	973.000	745.000	— 228.000
Luty	883 000	731.000	— 152.000
Marzec. . . .	781.000	612.000	— 169.000
Razem .	2.637.000	2.088.000	— 549.000

Traktat handlowy z Czechosłowacją. W związku z zamiarem wszczęcia ponownych rokowań z Czechosłowacją w sprawie istniejącego traktatu handlowego, C. Z. P. P. i S. skierował do Ministerstwa Przemysłu i Handlu memorjał dotyczący ciężkiego położenia polskiego piwowarstwa i niedosta-

teczności ochrony celnej, gdy chodzi o stawki celne traktatowe, na co wskazuje dostatecznie stały wzrost przywozu piw zagranicznych.

Piwo w budżecie na rok 1931/32. W świeżo uchwalonym budżecie na rok 1931/32 dochody z akcyzy od piwa preliminowano na sumę 14.000.000 zł.

WYKRES SPOŻYCIA PIWA W POSZCZEGÓLNYCH MIESIĄCACH.

STOCZNIA GDAŃSKA

GDAŃSK

Urządzenia dla browarów
Aparaty i maszyny dla warzelni

Aparaty do ługowania chmielu. — Podgrzewacze przeciwprądowe na parę odlotową. — Aparaty chłodnicze. — Baseny chłodzące. — Chłodniki do kadzi fermentacyjnych. — Kadzie fermentacyjne. — Beczki składowe ze stali i aluminium.

Urządzenia chłodnicze i do wyrobu lodu

systemu „ATLAS" Kopenhaga.

Maszyny parowe na parę przegrzaną z zużytkowaniem pary odlotowej oraz z pośrednim odbiorem pary. Pompy wszelkiego rodzaju. — Wysokosprawne kotły parowe. — Silniki Diesel'a. — Silniki elektryczne.

Prosimy żądać prospektów!

Odwiedziny inżynierów oraz kosztorysy bez zobowiazania i bezpłatnie!

BIURA WŁASNE W POLSCE:

Warszawa, Jasna 11 m 5.
Lwów, Podleskiego 7.
Poznań, Słowackiego 18.
Wilno, Jagiellońska 9 m. 12.
Równe, J. Piłsudskiego 7.
Łódź, Traugutta 9.
Kraków, Wiślna 12.
Katowice, Wita Stwosza 3.
Lublin, Krak. Przedm. 56 m. 8.
Gdynia, Świętojańska 188.
Kielce, Śniadeckich 33.
Białystok, Sienkiewicza 14.
Stanisławów, Gosławskiego 17.

PIERWSZA DZIEDZICKA
RAFINERJA ŻYWICY PIWOWARSKIEJ

A. WILLENZ i S-ka

Sp. z ogr. odp.

DZIEDZICE

Rok założenia 1908. Telefon Nr. 35.
Adres telegr.: WILLENZ DZIEDZICE.

Poleca swe od szeregu lat wprowadzone i powszechnie uznane

żywice piwowarskie

oraz

masy izolacyjne

dla wszelkich zbiorników i kadzi używanych w browarnictwie z drzewa, cementu i żelaza.

Specjalność:

WISKAMUT „T"

dodatek przy smoleniu beczek transportowych.

Piwowar-chemik

w wieku średnim, z wyższem fachowem wykształceniem i średniem technicznem, wieloletni kierownik większych browarów, z wybitnemi fachowemi i ekonomicznemi zdolnościami. Szybko doprowadza do kultury browary biologicznie zanieczyszczone, ręczy za wyrób piwa różnych gatunków konkurencyjnej jakości, przy największej wydajności. Poważne referencje. Umiarkowane warunki. Obecnie zajmuje kierownicze stanowisko w średnim browarze. **Poszukuje posady dyrektora lub kierownika.**

Kto z p p. Właścicieli browarów życzy sobie postawić browar na bezwzględnie wysokim poziomie zdolności produkcyjnej zwrócić się raczy do Przemysłu Piwowarskiego pod „Wyjątkowa sposobność".

Redaktor: W. Adam. - - - - Wydawca: Centralny Związek Przemysłu Piwowarskiego i Słodowniczego w Rzplitej Polskiej.

Drukarnia i Litografja „JAN COTTY" w Warszawie, Kapucyńska 7.